

SLOBODA V KRISTOVI

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Rim 8,1–17

ZÁKLADNÝ TEXT

A tak teraz už nejedná o odsúdenie pre tých, čo sú v Ježišovi Kristovi. (Rim 8,1)

Ôsma kapitola listu Rimanom je odpoveďou na siedmu kapitolu, v ktorej Pavol hovoril o frustrácii, neúspechu a odsúdení. V ôsmej kapitole už nie je žiadne odsúdenie. Namiesto neho prichádza sloboda a víťazstvo – vďaka Ježišovi Kristovi.

V siedmej kapitole sa Pavol snažil ukázať, že ten, kto v živote odmietne Krista, nebude mať vo svojom snažení úspech. Zostane otrokom hriechu a nebude schopný kráčať lepšou cestou. V ôsmej kapitole pripomína, že Ježiš Kristus nám ponúka vyslobodenie z hriechu a dáva slobodu robiť správne rozhodnutia v tom, v čom nás zatiaľ naše telo obmedzuje.

Ďalej Pavol vysvetľuje, že za túto slobodu bolo nevyhnutné zaplatiť vysokú cenu. Kristus ako Boží Syn vzal na seba ľudskú prirodzenosť. To bol jediný spôsob, ako sa nám mohol priblížiť. Tým sa stal nielen naším príkladom, ale predovšetkým naším zástupcom, ktorý sa za nás obetoval. Prišiel „v podobe hriešneho tela“ (Rim 8,3). Vďaka tomu „sa splnila požiadavka zákona v nás“ (Rim 8,4). Inými slovami, Kristus svojím víťazstvom nad hriechom – a naplnením všetkých pozitívnych požiadaviek zákona – umožnil všetkým, ktorí v neho veria, aby zvíťazili nad hriechom tiež. Nie však ako prostriedok ich spasenia, ale ako dôsledok spasenia. Poslušnosť zákonu nemá byť – a ani nemôže byť – cestou k spaseniu. To bolo posolstvo nielen apoštola Pavla Rimanom, ale aj Martina Luthera celému svetu. A presne také musí byť aj naše posolstvo.

(Pre nedostatok priestoru sa v tejto lekcii budeme zaoberať len prvými 17 veršami ôsmej kapitoly. Ak ti to čas dovolí, prečítaj si aj zvyšok tejto kapitoly. Nájdeš v nej krásne uistenia o Božej láske. Tieto verše nádherným spôsobom hovoria o nádeji. Povzbudzujú nás, že „toto všetko víťazne prekonávame skrze toho, ktorý si nás zamiloval“ (Rim 7,37). Táto nádej je postavená na istote lásky toho, ktorý „neušetril vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých...“ (Rim 7,32))

BYŤ V JEŽIŠOVI KRISTOVI

¹A tak teraz už nejestvuje odsúdenie pre tých, čo sú v Ježišovi Kristovi. ²Ved' zákon životodarného Ducha v Ježišovi Kristovi ťa oslobodil od zákona hriechu a smrti. (Rim 8,1.2)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 8,1. Ako rozumieš výrazu „nejestvuje odsúdenie“? O aké odsúdenie ide a za čo? Prečo je to dobrá správa?

Slovné spojenie „v Ježišovi Kristovi“ (alebo len „v Kristovi“) je v Pavlových listoch veľmi časté. Keď je človek „v Kristovi“, pre Pavla to znamená, že prijal Krista za svojho Spasiteľa. Takýto človek bezvýhradne dôveruje Kristovi a rozhodol sa, že bude nasledovať Kristov spôsob života. Výsledkom je blízke osobné spojenie s Kristom.

Život „v Kristovi“ je tu predstavený ako protiklad k životu „podľa tela“. Pavol takto v predchádzajúcej kapitole opisoval človeka v otroctve hriechu, ktorý je odsúdený na smrť (Rim 7,11.13.24). Takýto človek prežíva úbohý život v službách „zákona hriechu“ (Rim 7,23–25).

Potom však človek odovzdá svoj život Ježišovi. Jeho postavenie pred Bohom sa odrazu mení. Ten, čo mal byť odsúdený za prestúpenie zákona, je teraz vďaka spravodlivosti Ježiša Krista v Božích očiach taký dokonalý, ako keby nikdy nezhrešil. Už mu nehrozí odsúdenie. Nie však preto, že by bol sám nevinný, bezhriešny alebo že si zasluhuje večný život, ale preto, že prijal ten najväčší dar – spravodlivý život Ježiša Krista.

Tým sa však dobrá správa Listu Rimanom nekončí.

Prečítaj si text Rim 8,2. Čo človeka oslobodzuje od otroctva hriechu? Akú skúsenosť s tým máš ty?

„Zákon životodarného Ducha“ tu znamená Kristov plán na záchranu ľudstva. V protiklade k nemu Pavol v siedmej kapitole písal o zákone, ktorý viedol k smrti. Kristov zákon však prináša život a slobodu.

APLIKÁCIA

- „Každého, kto sa nechce odovzdať Bohu, ovláda cudzia moc. Nie je sám svoj. Môže síce hovoriť o slobode, no žije v najväčšom otroctve. ... Môže si navrávať, že sa spolieha len na vlastný úsudok, no v skutočnosti podlieha vôli kniežaťa tmy. Kristus prišiel oslobodiť človeka z otrockých pút.“ (DA 466; TV 325) Si „otrok“, alebo si slobodný v Kristovi? Ako môžeš získať v tejto otázke istotu?

NA ČO ZÁKON NESTAČIL?

³Čo bolo nemožné zákonu pre slabosť spôsobenú telom, to vykonal Boh, keď poslal svojho Syna v podobe hriešneho tela a pre hriech odsúdil hriech v tele, ⁴aby sa splnila požiadavka zákona v nás, ktorí žijeme nie podľa tela, ale podľa Ducha. (Rim 8,3,4)

Napriek tomu, že zákon (morálny, ale aj ceremoniálny) je „dobrý“, jednu vec nám sám osebe nemôže zabezpečiť – nemôže nás ušetriť pred odsúdením a smrťou, ktoré prináša hriech. Na to nevyhnutne potrebujeme Ježiša.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Rim 8,3.4. Čo také podľa týchto veršov vykonal Kristus, čo zákon zo svojej podstaty pre nás vykonať nemohol?

Boh ponúkol svetu liek – „poslal svojho Syna v podobe hriešneho tela a pre hriech odsúdil hriech v tele“ (8,3). Kristovo vtelenie bolo dôležitým krokom v pláne záchranu. Je správne, ak zdôrazňujeme Ježišov kríž, ale v rámci veľkého plánu našej záchranu bol veľmi dôležitý aj jeho život, „v tele“.

Vďaka tomu, že Boh poslal Ježiša, môžeme aj my teraz naplniť požiadavky zákona. Kým sme boli „pod zákonom“ (Rim 6,14), nebolo to pre nás možné, ale „v Kristovi“ je to možné.

Nesmieme pritom zabudnúť na to, že ani vtedy, keď sme „v Kristovi“ schopní plniť požiadavky zákona, si tým svoje spasenie nijakým spôsobom nezaistujeme. Takúto možnosť nemáme a nikdy ani mať nebudeme. Znamená to, že žijeme novým životom, ku ktorému nám Boh dáva silu; životom, v ktorom sme „ukrižovali svoje telo s vášňami a žiadosťami“ (Gal 5,24). Vďaka Božej premieňajúcej milosti sa tak v nás môže odzrkadľovať Kristov charakter.

Verš 4 hovorí doslova o tých, čo nechodia alebo nežijú „podľa tela“. Slovo „telo“ tu označuje nezmenenú osobnosť. Žiť „podľa tela“ znamená nechať sa ovládať sebeckými túžbami. Žiť „podľa Ducha“ naopak znamená naplňovať požiadavky zákona. To je možné len vďaka pomoci Ducha Svätého. Len v Ježišovi Kristovi môžeme nájsť slobodu, ktorá nám umožní prežívať to, čo vyžaduje zákon. Bez Krista to nie je možné. Človek, ktorý žije v otroctve hriechu, nie je schopný činiť dobro, ani keby sa pre to sám rozhodol (Rim 7,15.18).

- **V živote prechádzame rôznymi obdobiami. Ako sa ti práve teraz darí žiť podľa požiadaviek Božieho zákona? (Táto otázka nemá nič spoločné so snahou byť zachránený na základe svojich skutkov!) Čo ti tvoja odpoveď prezrádza o tom, ako Boh vo svojej milosti mení tvoj život? Koľko priestoru si ochotný dať Kristovi vo svojom živote, aby ho mohol meniť?**

APLIKÁCIA

VPLYV TELA ALEBO DUCHA?

⁵Lebo tí, čo žijú podľa tela, myslia na telesné veci, tí, čo žijú podľa Ducha, myslia však na duchovné veci. ⁶Lebo zmýšľanie tela vedie k smrti, zmýšľanie Ducha však vedie k životu a pokoju. ⁷Pretože zmýšľanie tela je nepriateľstvom voči Bohu – nepodrobuje sa totiž Božiemu zákonu; ved' sa ani nemôže. ⁸Tí, čo žijú v tele, nemôžu sa páčiť Bohu. (Rim 8,5–8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 8,5–8. Aké je základné posolstvo týchto veršov? Pokús sa ho vyjadriť vlastnými slovami. Čo ti tento text hovorí o spôsobe tvojho života? Čo Pavol hovorí o „zmýšľaní tela“? Čo takéto zmýšľanie nedokáže vykonať?

Týchto niekoľko veršov nám poukazuje na dva druhy zmýšľania a postojov. Sú ľudia, ktorí sa nechajú ovládať svojimi prirodzenými túžbami, kým druhá skupina ľudí sa nechá viesť Božím Duchom. V dôsledku toho je aj ich život odlišný. Nechať sa ovládať telesným zmýšľaním v konečnom dôsledku znamená žiť v nepriateľstve voči Bohu. Taký človek totiž netuží po živote podľa Božej vôle. Pavol tu chce opäť jasne zdôrazniť myšlienku, že bez Krista nie je možné zachovávať Boží zákon – a to ani pri najlepšej vôli a úsilí.

Pavlovým hlavným zámerom bolo presvedčiť svojich židovských priateľov, že v živote potrebujú viac ako len Tóru (zákon). Ich každodenné konanie a správanie bolo dôkazom, že hoci mali prístup k Božiemu posolstvu, dopúšťali sa tých istých hriechov ako pohanovia (Rim 2). Z toho mali pochopiť, ako naliehavo potrebujú Mesiáša, Záchrancu. Bez neho by zostali otrokmi hriechu, neschopní vyslobodiť sa z jeho nadvlády.

Takto Pavol odpovedal ľuďom, ktorí nevedeli pochopiť, že Stará zmluva nestačila na ich záchranu. To, čo doteraz robili, bolo správne a dobré, ale... Potrebovali ešte prijať Mesiáša, ktorý prišiel.

APLIKÁCIA

- Zamysli sa nad svojím životom v priebehu uplynulých 24 hodín. Prejavoval sa v ňom skôr vplyv „tela“, alebo „Ducha“? Ak si uvedomuješ svoje zlyhania a pády, potom aj pre teba zaznieva posolstvo evanjelia – Ježiš je aj tvoj Spasiteľ, ktorý ťa už dnes miluje a svojou milosťou chce zmeniť aj tvoj život.

KRISTUS V NÁS

⁹No vy nie ste v tele, ale v duchu, ak vo vás prebýva Boží Duch. Ale ak niekto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho. ¹⁰Ak však je Kristus vo vás, telo je mŕtve pre hriech, ale Duch je život pre spravodlivosť. ¹¹Ak teda vo vás prebýva Duch toho, ktorý vzkriesil Ježiša z mŕtvych, tak ten, ktorý vzkriesil Krista z mŕtvych, oživí aj vaše smrteľné telá svojím Duchom, ktorý prebýva vo vás. ¹²Tak teda, bratia, sme dlžní, ale nie sami sebe, aby sme museli žiť podľa tela, ¹³lebo ak žijete podľa tela, zomriete; ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť. ¹⁴Lebo všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Boží synovia. (Rim 8,9–14)

Pavol v tomto texte ďalej rozvíja myšlienku dvoch spôsobov života. Ľudia sa môžu rozhodnúť nechať sa viesť Božím Duchom, alebo svojimi vlastnými hriechnymi sklonmi. Jedna cesta vedie k večnému životu, druhá k večnej smrti. Tretia možnosť neexistuje. Ježiš to jasne vyjadril slovami: „Kto nie je so mnou, je proti mne.“ (Mat 12,30) Jednoznačnejšie a zreteľnejšie sa to už vyjadriť nedá.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 8,9–14. Aké zaslúbenie tu zaznieva pre tých, čo sa úplne podriadili Kristovi?

Ten, kto žije „Duchom“, nežije „podľa tela“. Boží Svätý Duch takéhoto človeka vedie a dáva jeho životu smer. Pavol ho tiež nazýva Kristovým Duchom. Azda preto, že reprezentuje Krista. Prostredníctvom neho Kristus prebýva v každom veriacom človeku (8,9.10).

V týchto veršoch sa Pavol vracia k obrazu, ktorý použil v 6. kapitole. Hovorí o tom, že naše „smrteľné telo“, ktoré slúži hriechu, je pri krste symbolicky pochované; „starý človek bol spolu s ním ukrižovaný“ (Rim 6,6). Ale pretože krst nesymbolizuje len pochovanie starého človeka, ale aj vzkriesenie, pokrstení človek vstáva, aby mohol žiť novým životom. Toto „pochovanie“ starého spôsobu života je rozhodnutie, ktoré robíme každý deň. Boh nám neberie našu slobodu a možnosť rozhodnúť sa. Preto Pavol vyzýva kresťanov v Kološách: „Umŕtvujte teda to, čo je vo vašich údoch pozemské...“ (Kol 3,5)

Aj po obrátení stále zápasíme s hriechom. Rozdiel je v tom, že človek, v ktorom prebýva Boží Duch, teraz dostáva novú silu k víťazstvu. Nie je len zázračne vyslobodený z otroctva hriechu, ale ani v budúcnosti nemusí byť jeho otrokom a slúžiť mu.

- **Uvažuj nad myšlienkou, že Boží Duch, ktorý Ježiša vzkriesil z mŕtvych, chce prebývať aj v tebe a zmeniť tvoj život. Ako si predstavuješ obrovskú moc a možnosti, ktoré ti Boží Duch ponúka? Prečo je niekedy ťažké prijímať Božiu ponuku na zmenu života?**

APLIKÁCIA

PRIJATIE DO BOŽEJ RODINY

¹⁵Ved' ste neprijali ducha otroctva, aby ste opäť žili v strachu, ale prijali ste Ducha synovstva, v ktorom voláme: Abba, Otče. ¹⁶Tento Duch sám dosvedčuje nášmu duchu, že sme Božie deti. ¹⁷Ale ak sme deti, sme aj dedičia, Boží dedičia a Kristovi spoludedičia, aby sme, ak spolu trpíme, boli spolu aj oslávení. (Rim 8,15–17)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text Rim 8,15–17. Vysvetli vlastnými slovami rozdiel medzi „duchom otroctva“ a „duchom synovstva“. Prečo môžeš mať istotu, že si Božím dieťaťom?

Zachránený človek sa nachádza v novej situácii, ktorú List Rimanom ilustruje adopciou do Božej rodiny. Je oslobodený od strachu. Otrok musí slúžiť svojmu pánovi a žije v trvalom strachu. Aj keď mu slúži celé roky, nemá nádej, že jeho situácia sa v budúcnosti zlepší.

V úplne inej situácii sa nachádza ten, kto do svojho života prijal Ježiša. Od tejto chvíle je totiž rozhodnutý slúžiť mu celkom dobrovoľne. V tejto službe neprežíva strach, pretože „dokonalá láska vyháňa strach“ (1Ján 4,18). To najkrajšie v tejto správe je, že keď nás Boh prijal za svoje deti, získavame nárok na neuveřitelne vzácne dedičstvo.

„Duch otroctva je výsledkom nášho úsilia žiť v súlade s náboženskými predpismi a plniť požiadavky zákona vlastnou silou. Jedinú nádej na úspech máme v prípade, že uzavrieme rovnakú zmluvu ako Abrahám – zmluvu milosti skrze vieru v Ježiša Krista.“ (6BC 1077)

Vnútorne svedectvo Ducha Svätého nám prináša istotu, že nás Boh naozaj prijíma. Riadiť sa v živote na základe pocitov síce nie je celkom bezpečné, ale Boží vstup do nášho života môžeme pocítiť aj týmto spôsobom. Ten, kto v živote úprimne prijal ponuku Božieho slova, pocíti vo svojom vnútri uistenie o tom, že je Božím dieťaťom.

Verš 17 nám hovorí, že sme „dedičia“. Patríme do Božej rodiny a ako Božie deti dostaneme od nášho Otca úžasné dedičstvo. Ničím si ho nezasluhujeme; dostávame ho len z milosti na základe toho, čo pre nás Ježiš urobil.

APLIKÁCIA ■ Ako by si na stupnici od jedna do desať vyjadril svoju blízkosť Bohu (1 – najďalej, 10 – najbližšie)? Prečo je dôležité cítiť sa blízko Bohu a prežívať jeho prijatie? Čo človeku pomáha „priblížiť sa“ Bohu? Čo by si povedal človeku, ktorý pozná Boha ako neznámeho vládcu, z ktorého má navyše strach, a nie ako milujúceho Otca, za ktorým môžeme utekať s každým problémom?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Plán spasenia neponúka veriacim tu na zemi život bez problémov a utrpenia. Vyzýva veriacich, aby nasledovali Krista na ceste sebazaprenia a potupy. ... Práve v týchto ťažkostiach sa začína v živote jeho ľudu prejavovať Kristov charakter. ... Ak prežívame utrpenie ako kedysi on, Kristus nás prostredníctvom neho vychováva a pripravuje na to, aby sme s ním raz mohli byť v jeho sláve.“ (E. G. Whiteová v 6BC 568.569)

„Záchrané lano spustené od Božieho trónu je dosť dlhé na to, aby dočiahlo do tej najväčšej hlbiny. Kristus môže vytiahnuť aj toho najväčšieho hriešnika z hlbokkej jamy úpadku a urobiť ho Božím dieťaťom a dedičom nehnúceho dedičstva.“ (7T 229)

„Ten, ktorého ctilo celé nebo, prišiel na tento svet, aby ako človek jasne ukázal padlým anjelom i obyvateľom bezhriešnych svetov, že s Božou pomocou môže každý človek kráčať cestou poslušnosti Božích prikázaní. ... Náš Spasiteľ za nás zaplatil výkupné. Nikto nemusí zostať v satanovom otroctve. Všemocný Kristus prichádza za nami, aby nám pomohol.“ (1SM 309)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Uvažujte chvíľu o uvedených citátoch. Akú nádej vyjadrujú? Ako sa tieto zaslúbenia môžu stať realitou v našom živote? Čo nám v tom môže brániť?
2. Ako vyzerá život človeka, ktorý „myslí na telesné veci“ (Rim 8,5)? K čomu nás vedie Duch? Vedie vás to, čo robíte, sledujete, počúvate alebo čítate, k tomu, čo je duchovné? Kedy je to skôr naopak?
3. Premýšľajte opäť o tom, že vo veľkom vesmírnom konflikte môže človek stáť len na jednej z dvoch strán. Nie je to príliš zjednodušené a čierno-biele? Ako môže toto vedomie ovplyvniť naše každodenné rozhodovanie aj v „malých“ veciach?